

ūddhavasandeśa

sāndrībhūtairnavavitāpinām puṣpitānām vitānai-
rlakṣmīvattām dadhati mathurāpattane dattanetraḥ |
kṛṣṇaḥ kriḍābhavanavaḍabhīmūrdhni vidyotamāno
dadhyau sadyastaralahṛdayo gokulāraṇyamaitrīm ||1||

śvāsollāsairatha taralitasthūlanālikamālaḥ
kurvan pūrṇānayanapayasām cakravālāiḥ praṇālīḥ |
smāraṁ smāraṁ praṇayaniviḍām vallavikelilakṣmīm
dirghotkaṇṭhājāṭilahṛdayastatra citrāyito.abhūt ||2||

antaḥsvānte kṣaṇamatha parāmṛṣya pārābhilāṣī
kaṣṭāmbhodherbhavanaśikhare kuṭṭimāntarniviṣṭaḥ |
sotkaṇṭho.abhūdabhimatakathām śamsitum kaṁsabhedī
nediṣṭāya praṇayalaharī baddhavāguddhavāya ||3||

tvam sarveṣām mama guṇanidhe bāndhavānām pradhānam
tvatto mantraiḥ śriyamavicalām yādavāḥ sādhayanti |
ityāśvāsādbhimatavidhau kāmāye tvām niyoktum
nyastaḥ sādhyasi saphalatāmarthabhāro hi dhatte ||4||

saṁrambheṇa kṣitipatigirām lambhite garvitānām
vṛndāraṇyānmayi madhupurīm gāndinīnandanena |
vallavyastāḥ virahadahanajvālikāmaṇḍalīnām
antarlīnāṅ kathamapi sakhe jīvitam dhārayanti ||5||

prāṇebhyo me praṇayavasatirmitra tatrāpi rādḥā
dhātuḥ sṛṣṭau madhurimadharādhāraṇādadvitīyā |
vācoyuktistavakitapadairadya seyaṁ sakhīnām
gāḍhāśvāsairvidhuravidharam praṇabhāram bibharti ||6||

gatvā nandīśvaraśikhariṇo mekhalām ratnabhūtām
tvam vallībhirvalayitanagām vallavādhīśapallīm |
tām daṣṭāṅgīm virahaphaṇinā praṇayan prīṇayārtām
vārtāmantradhvanibhiratha me mantricūḍāmaṇḍra ||7||

tiṣṭhanti ete jagati bahavastvatvidhānām vidhātum
cetaḥ pūrṭim nanu janapadāmūrtibhirme sanāthāḥ |
bhūyo bhūyaḥ priyasakha śape tubhyamavyājato.aham
bhūranyā me hṛdi sukhakarā goṣṭhataḥ kāpi nāsti ||8||

madviśeṣajvalanapaṭalijvālayā jarjarāṅgīḥ

sarve tasmin nidhanapadavīm śākhino.apyāśrayiṣyan |
gopīnetrāvalivigalitairbhūribhirbāṣpavārām
pūraisteṣām yadi niravadhīrnābhīṣeko.abhaviṣyat ||9||

ātmakleśairapi nahi tathā merutuṅgairvyathante
vallavyastāḥ priyasakha yathā madvyathāleśato.api |
durvārām me virahavihitām nihnuvānastathāpi
premagranthīm tvamatiprthulam tāsū vikhyāpayethāḥ ||10||

bhrātarnandīśvaragiritiṭaḥ yāsyataste vidūram
panthāḥ śrīmān ayamakuṭīlaḥ kathyate patharūpī |
prīye sadyastvayi nipatite gokulānandasindhau
santastuṣṭe suhr̥di hi nijām tuṣṭim evāmananti ||11||

agre gaurīpatimanusareḥ pattanāntarvasantaḥ
gokaṛṇākhyām vyasanajaladhau kaṛṇadhāram narāṇām |
yasyābhyarṇe saha ravijayā saṅgamo jaṅgamānām
āviṣkurvann abhimatadhurām dhīra sārasvato.asi ||12||

ārūdhaste nayanapadavīm tannidhanyāsi so.ayam
gopīnagnaḥ karaṇamuralīkākālīkaḥ kalāvān |
ityālāpasphuritavadanairyatra nārīkadambai-
rdrgbhaṅgibhiḥ prathamamathurāsaṅgame cumbito.asmi ||13||

tasmāntarviracitaparānandapūrādādūrām
yāhi prītyā sapadi padavīmambikākānanasya |
yatrānandotsavamakaravaḥ sarpatāḥ sarpatāyā
nandaḥ vidyādharamapi purā mocayan vallavīnām ||14||

bhūyobhistvaḥ kila kuvalayāpīdadantāvaghātai-
retām nimnonnataparisarām syandane vartamānaḥ |
muñcottuṅgām mihiraduhiturdhīratīrāntabhūmīm
mandākrāntām na khalu padavīm sādhaveḥ śīlayanti ||15||

muñcāsavye vihagaruciraḥ kimcidasmādudañcaḥ
rājattīraḥ navasumanasām rājibhistīrtharājam |
yatrāpūrvam kimapi kalayām cakraturmatprabhāvā-
dābhīrāṇām kulamapi tathā gāndīnīnandano.api ||16||

yajvānaste yadapi bhavataḥ vipriyā helanānme
namrasteṣām tadapi bhavanadvārarathyām jihīthāḥ |
gāyantīnām madanuracitaḥ tatra viprāṅganānām
ālokāya sphayasi na ced adhvabhāvairjito.asi ||17||

tadvikhyātaḥ sphuṭaviṭapinām maṅḍalenābhipūrṇam

tūrṇaṃ gaccheḥ upapuripuraḥ koṭikākhyam pradeśam |
yatra prāpte mayi vikiratī netramudyānapālī
śālīnāpi prakatitabhujāmūlamalpam jahāsa ||18||

itthaṃ krāntvā puraparisarān yāhi satṭikarākhyam
paṭṭibhūtam bhramaranṛpateḥ puspitāraṇyamārāt |
śrīdāmānaṃ subhaga gaḍurīkṛtya yatrādhirūḍhaḥ
krīḍākārī dadhadurubhujām dvādaśāham vasāmi ||19||

mugdhe śyāmaḥ kalayati yuvā paśya mām eva na tvām
iti ullāsairahamahamikām sarvataḥ kurvatibhiḥ |
yān ālambī saralanayanālokamaitrībharāṇām
grāmīṇābhiryuvatibhiraham yatra pātrīkṛto.asmi ||20||

muñcan savye bahalabahulām kānanasyopaśalyam
taṃ cottuṅgam hradaparisaram dakṣiṇe kāliyasya |
phullābhistvam pihitamihiradyotamantarlatābhi-
rdhīrādhvānam vimalasarasīrājibhājam bhajethāḥ ||21||

vallicitraṃ vrajamṛgaharam taṃ vrajasyopaśalye
kalye krīḍāvanaviharaṇotkaṇṭhayā gacchato me |
yatrodañcat kalavalayitairveṇugūtairmṛgāṇām
tūrṇam rājīrajanivirahavyākulānāmahārī ||22||

ānamrāṇām hasitamukulaiḥ phullagaṇḍasthalānām
dūrādṛṣṭīm sphuṭasumanasām syandane muñcatīnām |
te vaidagdhīparimalakiraḥ yatra sīmantinīnām
sasnurbāṇāvalivilasitā ruddhalakṣāḥ kaṭākṣāḥ ||23||

sa śrīmān prasavati rathī mādhaveḥ rādhikāyāḥ
prema sthūlam karaṇakuṭilālokabhaṅgīvilāsaḥ |
iti autsukyādvarayuvatibhiḥ smāritoddāmanarmā
gharmāmbhobhīrvṛtatanuraham yatra citrāyito.asmi ||24||

līlāsvapno mama vijayate yatra nāgendrabhoge
ghoṣastotraṃ tava janayitā yojanadvandvacumbi |
divyenālam nikhilajagatīm sarpiṣā tarpayantī
bhrātarbhūmnā vilasati vidheḥ gomayī yatra sṛṣṭiḥ ||25||

kaḁṣām lakṣāvadhībhīrabhitāḥ kāsarobhiḥ parītām
tām saṃnaddhavrajavijayinīm śālmalākhyām bhajethāḥ |
vīthyām vīthyām pṛthukanikarā yatra mitrānuvelam
khelantastān anuvidadhate vikramānme krameṇa ||26||

dūrādeṣa praṇayati purā labdhasāhāranāmā

premānandaṁ tava nayanayoḥ aupanando nivāsaḥ |
jaṅghālena kṣitipatipurīm syandanenānuvindaṁ
yatrāhāraṁ priyamakaravam hāri haiyaṅgavīnaṁ ||27||

gopendrasya vrajaparisare labdhatuṣṭirlabhethā-
stām vikhyātām kalitamahilācāruhelām rahelām |
yāmāsādyā prahitamuralikākalidūtiko.ahaṁ
sāyam gopikulamakaravaṁ sāmi nepathyanaddham ||28||

yatra prītān ahamakaravaṁ mitrabhāvena śāvān
hāraṁ hāraṁ viditasamayaḥ vallavītām dadhīni |
śākhivrātaḥ sa khalu valitaḥ prītasārābhidhaste
deśaḥ kleśaṁ pathiṣu rathino dārayiṣyaty udāram ||29||

so.ayam rambhānaṭanacaṭulaiḥ sevyamāno marudbhiḥ
kamrāśokottamasumanasām nirbharāmodadhārī |
pīyūṣeṇa sphuritavasatistāmudañcadguruśrī-
rlokātītaḥ kila madayitā vallavendrasya lokaḥ ||30||

paśyantīnām cakitacakitam labdhasaṅgam śatāṅge
māmuttuṅgavyasanavisaraiḥ kāmamunmāditānām |
tāsām vidyuttaralavapuṣām vallavīnām prapātā-
dvidyutkārīm kathayati jano dakṣiṇām yasya kaksām ||31||

yatrākrūraḥ praṇayanividoktaḥayā guṇṭhitātmā
raṅgāṅgoṣṭhāṅgaṇamanusaran māmaloḷkīṣṭa bandhum |
tatbāṣpāmbhaḥ kulapāricayārabdhajrmbhaiḥ kadambaiḥ
sā saṁvītā vilasati taṭī yatra sauyātrikākhyā ||32||

dhāvadbālāvalikaratalaproccaladvāldhīnām
yatrottuṅgasphaṭikapāṭalaspardhidehadyutīnām |
ghrāyaṁ ghrāyaṁ navatrṇaśikhām muñcatīnām valante
vatsālīnām caṭulapaṭulaṁ śāśvadāṭikanāni ||33||

ābhīrīnām nayanasaṇṇisaṅgamādeva tāsām
sadyo moṭṭāyitamadhurimollāsabhaṅgīvighātā |
pīṭhībhūto mama parimalodgāragoṣṭho garīyān
yatrāsthānīmanuvijayate pāṇḍuro gaṇḍaśailaḥ ||34||

reṇurnāyaṁ prasarati gavām dhūmadhārā kṛśāno-
reṇurnāsau gahanakuhare kīcakaḥ roravīti |
paśyonmatte ravirabhiyayau nādhunāpi prācīm
mā cāncavyaṁ kalaya kucayoḥ patravallīm tanomi ||35||

dūre vaṁśīdhvanirudayate hanta mā dhāva tāva-

ddhūmredānīmapi nahi gavām lakṣyate dhūmalekhā |
asti dvāre gururapi tato lambitām stambhayantī
kṣīre nīvīm tvamiha tarasā yāhi gehāntarālam ||36||

āpratyūśādapi sumanasām vīcibhirgrathyamānā
dhatte nāsau sakhi kathamahaḥ vaijayantī samāptim |
dhinvan gopīnayanaśikhinaḥ vyomakakṣām jagāhe
so.ayaṁ mugdhe niviḍadhavalo dhūlicakrāmbuvāhaḥ ||37||

asmin bhūyaḥ viṣmaravapuḥsaurabhe saurabheyī
dhūleḥ jālaiḥ śavalitaśiro mālatīcakravāle |
antargoṣṭham praviśati harau hanta kasyā na ceta-
strṣṇām dhatte jarati mukhare kim vṛthā rāraṭīṣi ||38||

mā mandākṣam kuru gurujanāddehalīm gehamadhyā-
dehi klāntā divasamakhilam hanta viśleṣato.asi |
eṣa smero milati mṛdule vallavīcittahārī
hārī guñjāvalibhiralibhirlīdhagandho mukundaḥ ||39||

saurirgoṣṭhāṅgaṇamanusaran śiṛjitaireva mugdhaḥ
kiṅkiṇyāste parihara dṛśostāṅḍavaṁ maṅḍitāṅgi |
ārādgitaiḥ kalaparimiṣanmādhurīkaiḥ kuraṅge
labdhe sadyaḥ sakhi vivaśatām vāgurām kastanoti ||40||

yāntyā līlobbhaṭakalatulākoṭi sadyastvayāsau
labdhā candrāvali sakhi kutaḥ śabdabhedākhyavidyā |
paśyopendraḥ sadanapadavīm vallavaindrasya muñcan
antarbhinnno muhuriha yayā sambhramādbambhramīti ||41||

sā sotkaṅṭham vasati vasateḥ vatsalā dvāri devī
vallīstomaiḥ kṣaṇamiha mukhāmbhojalakṣmīm vidhehi |
dūrāc cetomaṇimapaharan eṣa bhavyāṅgi divyo
bibbokaste muravijayinaḥ vartma pātī babhūva ||42||

yaṣṭirbhūmau luṭhati tarasā śraṁsate paśya vaṁśī
kaṁsārāteḥ skhalanamamalam śṛṅgamaṅgīkaroti |
dūrānandaḥ kalayati puro hrepayāmuṁ na rādhe
bandhe devi sthagaya capalāpāṅgabhaṅgīvitānam ||43||

tiṣṭhan goṣṭhāṅgaṇabhuvī muhurlocanāntam vidhatte
jātotkaṅṭhastava sakhi Harirdehalīvedikāyām |
mithyāmānonnatikavalite kim gavākṣārpitākṣī
svāntam hanta glapayasi bahiḥ prīṇaya prāṇanātham ||44||

paśya vrīdām sakapaṭamasau tanvatī naḥ purastā-

ddvāre gaurī na sarati muhuḥ śauriṇākāritāpi |
ākṛṣṭāyā gahanakuhare veṇuvidyāvinodai-
rjānāti asyāḥ puno.anupamaṁ vikramaṁ kuṅjavīthī ||45||

itthaṁ sēcismitarucibhṛtām yatra saṁdhyānubandha
māmuddiśya smaraparimalam bibhratīnāmadabhram |
paunaḥpunyādvividhahṛdayottuṅgabhāvānusaṅgī
lilājapaḥ kuvalayaḍṛśāṁ premapūrṇaḥ purāsīt ||46||

dāmākṛṣṭidviguṇitakarāraṇyavidyotitānām
gharmāmbhobhirdaravalayitasmeragaṇḍasthalānām |
bhālopāntapracalatalakaśreṇibhājām madiyaiḥ
kīrtistomairmukharitamukhāmbhojalakṣmībharāṇām ||47||

helācañcadvalayaraṇitagranthitairmanthanīnām
dhvānonmiśrairmasṛṇamasṛṇām manthatīnām dadhīni |
gītaistāsām kuvalayaḍṛśam yatra rātreḥ virāme
premottānairmama samajani svapnalīlāsamāptiḥ ||48||

nirmāya tvaṁ vitara phalakam hāri kaṁsārimūrtyā
vāraṁ vāraṁ diśasi yadi mām mānanirvāhanāya |
yat paśyanti bhavanakuhare ruddhakarṇāntarāhaṁ
sāhaṁkāra priyasakhi sukham yāpayiṣyāmi yāmam ||49||

santi sphītā vrajayuvatayastvatvinodānukūlā
rāgiṇi agre mama saharāri na tvayā ghaṭṭaniyā |
ḍṛṣṭvābhyarṇe śaṭhakulaguruṁ tvām kaṭākṣārdhacandrān
bhrūkodaṇḍe ghaṭayati javāt paśya saṁrambhiṇī iyam ||50||

mā bhūyastvaṁ vada ravisutātīradhūrtasya vārtām
gantavyā me na khalu tarale dūti sīmāpi tasya |
vikhyātāham jagati kaṭhinā yat pidhatte madaṅgam
romāñco.ayaṁ sapadi pavano haimanastatra hetuḥ ||51||

kāmaṁ dūre vasatu paṭimā cāṭuvṛndastatrāyaṁ
rājyaṁ svāmin viracaya mama prāṅgaṇam mā prayāsīḥ |
hanta klāntā mama saharāri rātrim ekākinī iyam
nītā kuṅje nikhilapaśupīnāgarojjāgareṇa ||52||

medinyām te luṭhati dayitā mālatī mlānapuspā
tiṣṭhan dvāre ramaṇivimanāḥ khidyate padmanābhaḥ |
tvaṁ connidrā kṣapayasi niśām rodayantī vayasyā
māne kaste navamadhurimā tam tu nālokayāmi ||53||

madvaktrāmbhoruhaparimalonmattasevānubandhe

patyuh kṛṣṇabhramara kuruṣe kimtarāmantarāyam |
tṛṣṇābhīstvam yadi kalarutavyagrācittastatāgre
puṣpaiḥ pāṇḍuchavimaviralairyāhi puṁnāgakuñjam ||54||

atrāyāntaṁ calamapi harim lokayantī baliṣṭhām
tvāmālambya priyasakhi ghane nāsmi kuñje nilīnā |
asmān mugdhe hṛdayanihitādadya pītāambarātte
vakro nānyaḥ kucaparicaye matpuro mā vyathiṣṭhāḥ ||55||

mām puṣpāṇāmavacayamiṣāddūramānīya kuñjam
smitvā dhūrte kimiti rabhasāduccakairgāyasi tvam |
śāṅkāmantarna racaya mudhā gītaṁ tanomi
sphītaṁ vṛndāvanabhuvi muhuḥ kṛṣṇasārotsavāya ||56||

vāramāraṁ vrajasi salilachadmanā padmabandhoḥ
putrīm jñātastava sakhi rasam puṇḍarīke kṣaṇo.asau |
cetaḥ kāmyā bhavati viśadāsārasāli na vāme
tena smeram muhurabhilaṣāmi acyutam raktapadmam ||57||

paśyāmi antarvihitavasatim tvāmarālāṅganānām
atra caure spr̥hayasi katham kṛṣṇakaṇṭhagrahāya |
sādhu br_ṣe sakhi madakalo mām śikhaṇḍajjvalaḥ yaṁ
kuñje dṛṣṭvā bhujagadamanoddāmadarpo.abhyupaiti ||58||

bāle candrāvali nahi bahirbhūya bhūyaḥ Pradoṣe
gehādtṛṣṇāvati kuru puraḥ kṛṣṇavartmāvalokam |
sarvasyāntarjaḍimadamane pāvake nādyā labdhe
mugdhe siddhirmama rasavatī prakriyā na prayāti ||59||

hastenādyā priyasakhi lasatpuṣkarābhena dūrāt
kṛṣṇenāham madakaladr̥śā kampitāṅgī vikṛṣṭā |
nīcairjalpa bhramati purato bhrāntacitte guruste
hūm kālindau pulinavipine dīpradantīśvareṇa ||60||

vṛndāraṇye mama vidadhire nirbharotkaṇṭhitāni
kr̥ḍollāsaiḥ sapadi Hariṇā hā mayā kim vidheyam |
jñātaṁ dhūrte spr̥hayasi muhurnandaputrāya tasmai
mā śāṅkiṣṭhāḥ sakhi mama raso divyasāraṁgato.abhūt ||61||

itthambhūtā bahvidhapadārambhagambhīragarbhā
kaṇṇānām me sphuṭataratayā koṭibhiḥ pātumiṣṭā |
āsittāsām pryasakha purā yatra kalyāṇavācām
premollāsaprakāṭanakalā karmaṭhā narmagoṣṭhī ||62||

keyam śyāmā sphurati sarale gopakanyā kimarthaṁ

prāptā sakhyam tava mṛgayate nirmītāsau vayasyā |
āliṅgāmūm muhuriti tathā kurvatī mām viditvā
nārīveśam hriyamupayayau mānini yatra rādhā ||63||

yatrottuṅgāḥ karaparicayam śaśvadāsedivāmsō
bhūyāmsō me vimaladr̥ṣadām kalpitā maṇḍalībhiḥ |
bandhāyodyattaralatarasām tarṇakānām nikhātāḥ
kīlāḥ kūlasthalavalayino bhānti padmākarāṇām ||64||

no jānīmaḥ kaṭhinaividhinā madvidhānām kapāle
gopālīnām kila vilikhitā kīdr̥śī varṇalekhā |
yaḥ samdhyāyām sumukhi milito gokule rājadūtaḥ
so.ayam karṇe nibhṛtanibhṛtam mādhamam vāvadīti ||65||

eṣa kṣattā vrajanarapateḥ ājñayā gokule asmin
bāle prāto nagaragataye ghoṣaṇāmātanoti |
duṣṭam bhūyaḥ sphurati ca balādīkṣaṇam dakṣiṇam me
tena svāntam sphuṭati caṭulam hanta bhāvyaḥ na jāne ||66||

prātaḥ yātrām narapatipure tathyamākarnya śaure-
rāyāmāya priyasakhi mayā yāminī prārthitābhūt |
paśya kṣipram prathitalaghimā pāpinī iyam prabhātā
jāyante hi pracurtamaso nānukūlāḥ pareṣu ||67||

yāvadvaktim na kila bhajate gāndineyānubandha-
stāvannatvā sumukhi bhavatim kimcidabhyarthayiṣye |
puṣpairyasyā muhurakaravam karṇapūrānmurāreḥ
seyaḥ phullā gṛhparisare mālatī pālāniyā ||68||

nāvaiṣi tvam patitamaśanim mūrdhni nirmīyamāṇām
enām kaste sakhi śikhariṇim hanta pātā hatāsi |
tūrṇam mugdhe bahiranusara prāṅgaṇam gehamadhyā-
dadhyārūḍho jigamiṣurasau syandanam nandasūnuḥ ||69||

āsīdārye paśupapaṭalimantarā nāntarāyaḥ
prāpuḥ pāpā na ca vikalatām pādabhaṅgaisturaṅgāḥ |
dhvasto nābhūdayamapi manāk syandane cakrabandhaḥ
satyam gantā madhupuramasau hanta kim keśihantā ||70||

ārādagre kalaya nṛpateḥ dūta nirdhūtalajjā
sajjā tanvī kimapi viṣamam sāhasam kartumicchuh |
yānādyāvadvīrjasi puraḥ candrahāsam na kṛṣṇam
hastādtāvadvīrjati sakhī candrahāsam na kṛṣṇam ||71||

mugdhe paśya kṣaṇamapi hariḥ netramunmīlayanti

mohena tvam viracaya muhurnātmanah vañcanāni |
śṛṇvan kākūtkaramapi puro hanta sīmantinīnām
krūrastūrṇam vinudati ratham dūramākrūranāmā ||72||

paśya kṣāmodari tava mukhālokajanmā hi śoko
vāram vāram Harinayanayorbāṣpamantastanoti |
dhāvatvājisphuradurukhurottānitānām vitāno
dhūlīnām tu śrayati visaran eṣa mithyākalaṅkaḥ ||73||

kṛṣṇam muṣṇan akarūṇabalādgopanārīvadhārthī
mā maryādām yadukulabhuvām bhindhire gāndineyaḥ |
ity uttuṅgā mama madhupure yātrayā tatra tāsām
vitrastānām parivavalire vallavīnām vilāpāḥ ||74||

śaśvannīrāharāṇakapaṭapṛāptagopālanārī
gūḍhakraīḍāvasatiniviḍachāyakuñjopagūḍhaḥ |
yatrādūre vilasati mahān baddharolambasadma
padmāmodasnapitapavanaḥ pāvanākhyastadāgaḥ ||75||

līlākrāntairmuravijayinaḥ sarvataḥ pādapātai-
rvailakṣaṇyam kimapi jagatāmantaḥ ākarṣi nītāḥ |
ete nandīśvaraparisarā netravīthīm bhajanta-
stīvram mātaḥ kimapi dahanam cetasi jvālayanti ||76||

asti premnām tvayi parimalo māmsalaḥ kamsāsatro-
radya śvaḥ vā sa tava bhavitā hārihārānukārī |
dambholīnāmapi suvadane garbhanirbhedadakṣai-
rebhiḥ kāmam kimu vilapitairbāndhavān dandahīṣi ||77||

mā kārpaṇyādviracaya vṛthā bāṣpamokṣam hatāse
kṛṣṇāśliṣṭām tanumanupamām svaicchayā na tyajāmi |
jvālastīvraḥ virahadahanādāptajanmā balānme
marmonmāthī laghutaramimām pātayan dandahīti ||78||

kāruṇyābdhau kṣipasi jagatīm hā kim ebhirvilāpai-
rdhehi sthairyam manasi yadabhūradhvage baddharāgā |
smṛtvā vāñīmapi yadi nijām savrajām nājihīte
dhūrto.asmākam trijagati tatastanvi nirdoṣatābhūt ||79||

kvāyam gantā madhuripurito gokulādasmaḍīyaḥ
kāle vaṁsye sukhamiti mayā hanta mānaḥ vyadhāyi |
kā jānīte yadiha khalatācāturīdīksitena
prekṣeptavyam śirasi kulīsam gāndinīnandanena ||80||

na kṣodiyān api sakhi mama premagandho mukunde

krandantīm mām nijaśubhagatākhyāpanāya pratīhi |
khelatvamśivalayinamanālokya taṁ vaktrabimbam
dhvastālambā yadahamahaha prāṇakīṭam bibharmi ||81||

āśāpāśaiḥ sakhi navanavaiḥ kurvati prāṇabandham
jātyā bhīruḥ kati puno.aham vāsarāṇi kṣayisye |
ete vṛndāvanaviṭapinaḥ smārayantaḥ vilāsān
utphullāstān mama kila balānmarma nirmūlayanti ||82||

sā viśrāmyan manasijadhanurvibhramodbodhavidyā
cillivallibhramimadhurimoddāmasampadbhiriṣṭā |
etāmārtīm mama śamayitā smeratā saṅkarāṅgī
premottuṅgāḥ kimu murabhido bhaṅgurāpāṅgasaṅgī ||83||

kāmam dūre saḥacari varīvarti yat kaṁsavairī
na idam lokottaramapi vipaddurdinam me dunoti |
āśākilo hṛdi kila vṛtaḥ prāṇarodhī tu yo me
so.ayam pīḍam niviḍavaḍavāvahnitīvrastanoti ||84||

tatra sphītādhamadhuhare śītalotsaṅgasaṅge
saundaryeṅollasitavapuṣi sphārasaurabhyapūre |
narmārambhasthapuṭṭavacaḥkandale nandasūnau
modiṣyante mama sakhi kadā hanta pañcaindriyāṇi ||85||

bhīndan akṣṇoḥ kila kaluṣatām śyāmalāḥ śyāmalābhi-rlimpantībhīrgiriparisaram
mādhurīṇām chaṭābhiḥ |
āvīrbhāvī gurutaracamatkārabhājaḥ kadā me
khelan agre nikhilakarūṇanandano nandasūnuḥ ||86||

ānamrāyām mayi nijamukhālokalakṣmīprasādam
khedaśreṇīviracitamano lāghavāyām vidhehi |
sevābhāgye yadapi na vibhaḥ yogyatā me tathāpi
smāram smāram tava karūṇatāpūram evam bravīmi ||87||

krīḍātālpe nihitavapuṣaḥ kalpīte puṣpajālaiḥ
smitvā smitvā praṇayarabhasāt kurvato narmabhaṅgīm |
vinyasyantī tava kila mukhe pūgaphālīm vidhāsyē
kuṅjadroṇyāmahamiha kadā deva sevāvinodam ||88||

iti unnaddhaḥ paśuparamaṇīmaṅḍalinām vilāpai-
rbhūyo bhūyaḥ karūṇakarūṇairadya kīrṇāntarasya |
udyatbāspā tyajati paritaḥ ruddhakarṇā karābhyām
dūrāt pānthāvalirapi sukhe yasya sīmopakaṅṭham ||89||

yuktam śṛṅgīkanakanīkarāliṅgitāṅgaisturaṅgai-

rdṛṣṭvā nandīśvarataṭabhuvi syandanam te milantam |
māmāśaṅkya sphuṭamupagatam saṁnidhātavyamārāt
dhāvantiḥstaralāram rādhikāyāḥ sakhībhiḥ ||90||

gopālīnāmapi vapuralamkāralilām dadhāno
yeṣām navyaḥ kisalayagaṇaḥ rāgiṇam mām cakāra |
bhrāmyatbhrṅgāvaliṣu bhavatā teṣu śastāśiṣām me
vṛndam vṛndāvanaviṭapiṣu prājñavijñāpanīyam ||91||

mattā vaṁśīninadamadhubhistūrṇagā staṇakānām
tā muñcantiyaḥ praṇayamabhitaḥ sasrurasrutākṣyaḥ |
tāsāmuccaiḥ mama paripaṭhan kāmato nāmadheyam
kṣemaḥ pṛcchestvamatha nicaye nīcakairnaicakīnām ||92||

ḍimbhavyūham hatavati vidhau tattatāhvastat_ aham
stanyam yāsām madhuramadhavam vatsaram vatsalānām |
vāram vāram mama natigaṇān vijña vijñāpayethā
namrastāsām jaṭharapaśupīmaṇḍalinām padeṣu ||93||

āmodaḥ me madhura dadhire māmahaṁpūrvikābhi-
rdūre yāntam kusumitavanālokanāya spṛśantaḥ |
śrīdāmādyāḥ priyasahacar_o hanta matnāmataste
paunaḥpunyānnipuṇa bhavatā tuṅgamāliṅganīyāḥ ||94||

hatvā raṅgasthalabhuvi mayā dhīra kaṁsam nṛśaṁsam
kākūnmiśraiḥ śapathaśatakaīrgokulam preṣitasya |
ānamrastvam caraṇayugalam vallavaindrasya kāmam
nāmagrāham mama guṇanidhe vandamāno dadhīthāḥ ||95||

tām vandethā mama savinayam nāmataḥ kṣāmagātrīm
ākrośantīm khalanarapatīm sāṅgulibhaṅgamuccaiḥ |
antaścintāvilulitamukhīm hā matekaprasūtiḥ
sarvāṅgaistvam kalitavasudhālambamambām yaśodām ||96||

yā niśvāsodgamvalayinam hāravam muñcamānā
khedodayam mama guṇakathāmantareṇāntareṇa |
kṣāmībhṛtā kṣītipatipurīvartmavinyastanetrā
bāṣpodgārasnapitavasanā vāsarāṇi kṣīpantī ||97||

akrūrākhye hṛtavati haṭhājīvanam mām nidāghe
vindantīnāmuhuraviralākāramantarvidāram |
sadyaḥ śuśyatmukhavanaruhām vallavīdirghikāṇām
āsāmāsāmṛdamanuṣṛtāḥ prāṇakūrmāḥ vasanti ||98||

tāsām baddhāñjaliranusarairantikam yantritātmā

śankābhīstvam klamapariṇamatvikriyāṇām priyāṇām |
dūtyam kurvan asi guṇanidhe sāparādhasya yanme
bharturdoṣādapi hi kuśal_o hanta duṣyanti bhr̥tyāḥ ||99||

mannepathyastavakitabhavatvikṣaṇenākulānām
tuṅgātāṅgottaralitamanahkalpanājalpabhājām |
tiṣṭhan āsām pathi nayanayoḥ niḥsalākam gatānām
saṁdeśam me laghu laghu sakhe hārinam vyāharethāḥ ||100||

yaḥ kālindīvanaviharaṇoddāmakāmaḥ kalāvān
vṛndāraṇyānnarapatipuram gāndinīyena nītaḥ |
kurvan dūtyam praṇayasacivastasya gopendrasūno-
rdevīnām vaḥ sapadi savidham labdhavān uddhavo.asmi ||101||

tāponnaddhaśvasitapaṭalīdūyamānādharāśrī-
rmuktakriḍo dhavalimadhurāhiṅḍirakṣāmagaṇḍaḥ |
smāram smāram guṇaparimalam hanta vaḥ klāntacetāḥ
so.ayam kāntaḥ kimapi saralāḥ sundaram saṁdideśa ||102||

kaccidbhītam na bhajata muhurdānavebhyaḥ purāvat
kalyāṇam vaḥ saralahṛdayāḥ kaccidullālasīti |
kaccidyūyam smaratha sarasam tatra kṣittānukūlam
kuñje kuñje kṛtamatha mayā tam ca sevāprapañcam ||103||

nītaḥ yatnādvividhavinayairbandhanam bandhutābhiḥ
kartum bhūyaḥ kimapi kuśalam pattane vartamānaḥ |
dhyāyam dhyāyam navanavamaham sauhr̥dam vaḥ sukaṇṭhyo
gāḍhotkaṇṭhaklamaparavaśam vāsarāṇi kṣipāmi ||104||

jñātam jñātam viramata ciram tvādr̥śinām caritram
yābhyastivrām samajani manobhedinī vedaneyam |
cakrurvakram mayi kila tathā premapūram bhavatyāḥ
yenodbhrāntastruṭimapi balādutsahe nādyā netum ||105||

rāsollāsānnīsi nīsi ciram svapnavṛndāpadesā-
dvṛndāraṇye surabhiṇi mayā sārddhamāsvādayante |
bhūyo bhūyastadapi ca parityāgit_o dūṣaṇam me
śamsantyaḥ kim kuṭilahṛdayā na trapante bhavatyāḥ ||106||

te te candrāvali rasabharabhrāntanetrāntamaitrī
vaicitrībhīstribhuvanajaye dattahastāvalambāḥ |
utsarpantaḥ smaraṇasaraṇīm hanta te bhrūvilāsā
niḥśankam me hṛdayamadhunā prāmśavaḥ śramsayanti ||107||

tattattanvi smarasi vipine phullaśākhe viśākhe

karṣannīvīm tava muhuraḥam vīkṣya vṛddhām milantīm |
kalyāṇīm me vitara kitave hanta celāntarāle
guptām guṇjāvalimiti vadan yadvilakṣastatāsam ||108||

tām vaidagdhīparimalakathāmudgirantī sakhīṣu
klāntīm dūre kṣapayasi nijām hanta dhanyāsi dhanye |
dhyāyannāhaḥ tamiha nagare devi lokam viloke
prītyā yatra vyasanavidhuraḥ vaktumunmudrayāmi ||109||

gambhīrāṇi pramadagurubhirgūḍhanarmaprabandhai-
rmādhvīkānām madhurimamahākīrtivaidhvamsanāni |
sotkaṇṭham me smarati hṛdayam śyāmale komalāni
premottuṅgasmitaparicitāni adya te jalpitāni ||110||

padme padmastutasukhilatāsadmani chadmanidrām
labdhe lubdhā mayi muralikām hartukāmā tvamāsīḥ |
dhr̥tvā pāṇau muhuratha mayā kañcakaḥ muñcatā te
yat prārabdham kimapi tadidaḥ svāntamantaḥ pinaṣṭi ||111||

nyastāṅgī me surabhini bhujastambhayoḥ antarāle
bhūyobhistam rahasi lalite kelibhirlālītasi |
antaścintāvidhuraḥmadhunā pāmśupuñje luṭhantī
hanta mlānā racayasi katham prāṇasaṁdhāraṇāni ||113||

yaḥ sevābhirmudamudayinīm tatra bhadraṅgi bhadre
nītastābhirniśi niśi manaḥkarṣiṇibhistvayāsīt |
sa preṣṭhaste navaparyicayādiṅgitasyanabhijñaiḥ
kṛṣṇastuṣṇīm puraparijanaiḥ sevyamāno dunoṭi ||114||

soḍhavyam te kathamapi balācckakṣuṣī mudrayitvā
tivrōttāpam hatamanasijoddāmaṅvikrāntacakraḥ |
dvitraireva priyasakhi dinaiḥ sevyatām devi śavye
yāsyāmi tvatpraṇayacaṭulabhrūyugāḍambarāṇām ||115||

ittham tāsāmanunayakalāpeśalaḥ kleśahārī
saṁdeśam me kuvalayadr̥śam karṇapūraḥ vidhāya |
tvam matcetobhavanavaḍabhīprauḍhapārāvātīm tām
rādhāmantaḥ klamakavalitām sambhrameṇājihīthāḥ ||116||

sā palyaṅke kiśalayadalaiḥ kalpīte tatra suptā
guptā nīrastavakitatr̥śam cakravālaiḥ sakhīnām |
draṣṭavyā te kraśimakalitākaṇṭhanālopakaṇṭha
spandenāntarvapuranumitaprāṇasaṅgā varāṅgī ||117||

mālām maitrīviduramaduraḥ saṅgasaurabhyasabhyām

āsantībhīrviracitasukhīm pañcavarṇām gṛhāṇa |
ārūdhāyāḥ pariṇatidaśām tādrśīm sārasākṣyāḥ
sākṣādetat parimalam ṛte kaḥ prabodhe samarthaḥ ||118||

mālyāmodavyatikarabahirbodhitāyāḥ sabāṣpam
netradvandvam diśi diśi muhurvikṣipantyāḥ vilakṣam |
tasyāḥ prodyatpalakakalikādanturāyāḥ purastā-
nmandam mandam vinayamasṛṇastvam vinamro jihīthāḥ ||119||

dhṛtvā mālām kiśalayataṭeḥ añcale nyañcataṅgi
bhrūsamjñābhīḥ sapadi sacivīkṛtya tasyā vayasyāḥ |
dūtyam svasya praṇayahṛdayasattvam nivedyānavadyam
dhīman sadyo mama kathayitum vācikaṁ prakramethāḥ ||120||

yaḥ sarvasmāttava kila gurustvam ca yasyāsi dhīre
prāṇebhyastvam praṇayavasatiryasya yaḥ syāttavāpi |
sa tvām dhṛtvā manasi vidhure hanta saṁdhukṣamāṇaḥ
kṛṣṇastrṣṇācaṭulacaṭulam devi saṁdediśīti ||121||

sakhyurlakṣmīmukhi matamurīkṛtya dūrībhaviṣṇo-
rdhatte prāṇān anupadavipadviddhacittāpi sādhvī |
muktachāyā muhurasumanāḥ kṣauṇipṛṣṭhe luṭhantī
baddhāpekṣam vilasati gate mādhave mādhavī iyam ||122||

nīte śoṣam viraharaviṇā sarvato hṛttaḍāge
jāne kaṅṭhasthalavilūṭhitaprāṇamīnāsi tanvi |
dūre saṁprati aviralasuhṛtmārutairvārito.aham
kṛṣṇāmbhodhau vilasatamṛtālakṛtaḥ kim kariṣye ||123||

nāyam svapno niśi niśi bhavedyattvayā saṅgatirme
paśāmodam vidhumukhi nirābādhamāsvādayāmi |
kintu jñātam tvayi vijayate kācidākṛṣṭividyā
yām śaṁsantī harasi tarasā māmādūrādyadūnām ||124||

labdhāndolaḥ praṇayarabhasādeṣa tāmrauṣṭhi namraḥ
pramlāyantīm kimapi bhavatīm yācate nandasūnuḥ |
premoddāmapramadapadavī sākṣiṇī śailakakṣe
draṣṭavyā te kathamapi na sā mādhavī kuṅjavīthī ||125||

vindan vaṁśīspshuritavadano netravīthīmakasmā-
dantarbādḥākavalitadhiyo dhātubhirdhūmalo.aham |
krīḍākuṅje luṭhitavapuṣaḥ śrāntamānandadhārā
kallolaiste rahasi sahasotphullamullāsiṣye ||126||

premonnāhādahamadhivahan bāṣpadhārāmakāṇḍe

gaṇḍotsaṅge smaraparibhavaiḥ pāṇḍure dattacumbaḥ |
kurvan kaṇṭhagrahavidasitaṁ nandayisyāmi satyaṁ
sāndreṇa tvāṁ saḥacari pariṣvaṅgaraṅgotsavena ||127||

itthaṁ tivravyasanajaladheḥ pārasīmāmivāsāṁ
saṁdeśairme dhṛtagarimabhirdarśayan dūradarśī |
bhūyaḥ kurvan kuvalayaḍṛśāṁ tatra citānukūlaṁ
kālaṁ kaṁcittvamatulamate gokulāntarnayethāḥ ||128||

gopendrasya vrajabhuvi sakhe kevalam yātrayā te
nārthaḥ siddhyenmama bahumataḥ kintu bāḍham tava eva |
premollāsāṁ parikalayatām gopasīmantinīnām
smartavyā me sapadi bhavatā bhāratīsārateyam ||129||

goṣṭhakraḍḍollasitamanaso nirvyalīkānurāgāt
kurvāṇasya prathitamathurāmaṇḍale tāṇḍavāni |
bhūyaḥ rūpāśrayapadasarojanmanaḥ svāmīno.ayaṁ
tasyoddāmaṁ vahatu hṛdayānandapūraṁ prabandhaḥ ||130||

śrīdāmādyaiḥ śīśusahacarairbālyakhelāmakārṣī-
dgopālībhiḥ saha yuvatibhī rāsakeliṁ cakāra |
duṣṭān daityān api bahutarān helayā yo jaghāna
sa śrīkṛṣṇastaruṇakarūṇastārayedvo bhavābdhim ||131||